

Kulturdepartementet
ku.remissvar@regeringskansliet.se
ku.kkm@regeringskansliet.se

2026-01-09

REMISSYTTRANDE; En kulturkanon för Sverige (SOU 2025:92) **Ku2025/00871**

Visita är bransch- och arbetsgivarorganisation för den svenska besöksnäringen. Visita samlar nästan 6 000 medlemsföretag med drygt 9 000 arbetsställen, huvudsakligen hotell, restauranger, caféer, nöjesrestauranger, cateringföretag, konferensanläggningar, spa, campingföretag, vandrarhem, skidanläggningar, nöjes- och djurparker, turistbyråer, museer samt turist- och eventföretag. Visita tecknar branschens kollektivavtal och är en medlemsorganisation i Svenskt Näringsliv. Som branschorganisation hjälper Visita företagen att växa och utvecklas och är besöksnäringens företrädare i politiska frågor.

Visita har tagit del av rubricerat betänkande och får härmed inkomma med följande.

YTTRANDE

En kulturkanon som motor för kulturturism. Det presenterade förslaget visar en bred kanon som omfattar konst, litteratur, samhällsfenomen och uppfinningar. Det är en styrka. Många av de utvalda verken som Falu koppargruva, Lilla Hyttlös, industrilandskapet i Norrköping och det första Ikea-varuhuset i Älmhult, är redan i dag viktiga besöksmål.

Visita välkomnar förslaget om att inrätta en stiftelse som ska tillgängliggöra kanonen genom kultur- och kulturarvsaktörerna. Enligt förslaget ska stiftelsen bilda nätverk, uppmuntra lokala projekt och producera en permanent kanonutställning. Vi ser positivt på detta men anser att representanter från besöksnäringen måste ingå i stiftelsens arbete, eftersom hotell, restauranger och upplevelseaktörer spelar en central roll i att levandegöra kulturarvet för både svenska och internationella besökare.

En digital portal för besökare

Den föreslagna digitala portalen, inspirerad av den nederländska modellen, är ett viktigt verktyg för att tillgängliggöra kanonen. Visita instämmer i behovet av interaktivitet och pedagogisk utformning, men vill understryka vikten i att portalen även redan från början måste utvecklas för en internationell publik.

För att bli ett effektivt turistverktyg bör den erbjuda innehåll på flera språk, tydliga kopplingar till fysiska platser, bokningsmöjligheter och färdiga reseförslag. Genom att omfatta hela besöksresan, från inspiration till upplevelse – kan portalen bidra direkt till ökad turism.

Svensk livsstil som kulturell export

Visita välkomnar att kanonen speglar den svenska livsstilen genom exempel som pappaledigheten, folkrörelserna, allemansrätten och designtraditionen. Det är uttryck för The Swedish Way, ett immateriellt kulturarv som väcker stort internationellt intresse. Samtidigt bör kanonen spegla den mångfald av livsstilar och kulturer som finns i Sverige i dag.

Avsaknaden av måltidsturism

Avslutningsvis anser Visita att svensk matkultur och gastronomi bör utgöra en självklar del av en svensk kulturkanon. Mat och dryck är en central del av varje kultur och en viktig anledning till att människor reser. Det handlar inte enbart om historiska traditioner som fika och smörgåsbordet.

I dag är även svenska kockar, restauranger och den samtida gastronomiska utvecklingen starka reseanledningar som bidrar till en positiv bild av Sverige. Att utelämna detta riskerar att göra kanonen mindre relevant för både kultur och turism.

Sammanfattning

Visita ser kulturkanonen som ett viktigt redskap för att stärka Sveriges attraktionskraft. För att potentialen ska förverkligas fullt ut anser vi att:

- Måltidsturism och gastronomi bör ges en självklar plats i framtida revideringar.
- Besöksnäringen ska vara representerad i stiftelsens arbete.
- Den digitala portalen ska utformas med ett tydligt besökarperspektiv.
- Svensk livsstil och mångfald ska lyftas som en del av kulturarvet.

Visita och våra medlemmar ser fram emot att bidra till en kulturkanon som gör Sverige till ett ännu mer attraktivt land att besöka.

Jonas Siljhammar
VD

Alba Wiklund
Näringspolitisk expert